

Essay Judaica Judaism (Cohn-Sherbok)

Hoofdstuk 16: Judaism under Hellenism

Joden zijn trouw aan de Torah, maar niet iedereen heeft dezelfde uitleg. Tegenwoordig is dat wel bekend als je naar de televisie kijkt, zie je soms de orthodoxe Joden in beeld, met zwarte kleding en pijpenkrullen, maar ook meer en meer geseculariseerde Joden, die zich wel een Joodse levensstijl aanwenden, maar niet zover gaan als de orthodoxe Joden.

Ook in de intertestamentaire tijd was het niet anders. Het Jodendom bestond uit verschillende groepen. Elke groep had zijn eigen kenmerken, die verschillen vormden met de andere groepen, maar ook waren er overeenkomsten tussen de verschillende groepen. De drie grootste groepen in de intertestamentaire tijd waren (aldus Flavius Josephus) de Sadduceeën (de naam komt waarschijnlijk van de Davidische priester Zadok), Farizeeën (deze naam komt waarschijnlijk van het Hebreeuwse *parush* wat afzonderen betekent), en de Essenen (wat waarschijnlijk van het Aramese woord *hasa* komt wat vroom of godsdienstig betekent).

De Sadduceeën waren een kleine groep mensen, die zeer invloedrijk waren in de tempel. De priesters hoorden ook vaak bij deze groepering. Zij controleerden eigenlijk de tempeldienst. Voor deze Joden was er geen reden om de geschreven Wet te interpreteren en uit te breiden, dit in tegenstelling met de Farizeeën, die zich richtten op het interpreteren van de Wet, en hier regels omheen hadden, zodat de kans kleiner werd om de Wet te overtreden. Ook de Essenen richtten zich op het interpreteren van de Wetsteksten. De Sadduceeën richtten zich meer op het debatteren met leraren der wijsheid, dat was een deugd.

Een ander groot verschilpunt was dat de Sadduceeën niet geloofden in de opstanding van het vlees na de doden.

Veel aanhangers bij het gewone volk had deze groep niet, grotendeels omdat de zaken waar de Sadduceeën voor stonden, het gewone volk niet aansprak. De Farizeeën waren meer en meer een volkspartij.

De Farizeeën waren behoorlijk invloedrijk onder het gewone volk, omdat hun opvallende levensstijl de mensen aansprak. Daar waar Sadduceeën naar mijn idee meer denkers waren, probeerden de Farizeeën (en in meerdere mate ook de Essenen) doeners van hun geloof te zijn. Zij waren vaak ook leraren, en hadden leerlingen aan wie een Farizeër zijn leer uitlegde. Zij wilden zich strikt aan de Wet houden, en hadden regels om de Wet niet te overtreden. Om maar een voorbeeld te noemen (als er 1 armlengte aan de rand van het veld niet gemaaid mocht worden, zodat de armen ook voedsel hadden, dan namen zij de maat dat er 1,5 armlengte niet gemaaid mocht worden). Dit ter voorkoming van dat je misschien per ongeluk de Wet zou overtreden. Zij hadden zeer veel respect voor hun leermeesters, maar toch gebeurde het regelmatig dat een leerling de vooronderstellingen van een leraar

verwierp. Niet om ruzie te maken, maar om de traditie in ere te houden.

Er werd getracht een sobere levensstijl aan te gaan. Hun leven stond in het teken van godsdienstige handelingen. Dit was ook zo met de Essenen, waar Farizeeën misschien nog wel op leken.

De Farizeeën leerden wel de opstanding van het vlees. Ze geloven dat zielen de kracht hebben om de dood te overleven en dat er beloningen en straffen zijn voor mensen die leven naar de deugd, of in zonde. Eeuwige straf is het lot van de kwade zielen, terwijl de goede zielen een makkelijke doorgang naar het nieuwe leven ontvangen. Door deze visie waren de Farizeeën zeer invloedrijk onder het gewone volk.

Samen met de Sadduceeën zaten de Farizeeën in het grote Sanhedrin. Dit is het centraal religieuze orgaan van de Juidse gemeenschap.

Tot slot de Essenen. Zoals ik hierboven al aangegeven heb zijn er overeenkomsten met de Farizeeën, maar juist de verschillen zorgen ervoor dat dit juist een andere groep is. Anders dan de beide andere genoemde groepen.

De Essenen geloofden dat zij de voortzetting van het ware Israël waren. Zij waren door God uitverkoren, en zij alleen vielen onder het Nieuwe Verbond dat God met zijn volk sloot (zie Jeremia 31:31-33). Zij waren als het ware de Enige ware Kerk.

Zij hielden zich in gemeenschapszin bezig met het bestuderen van de Wet. Volgens de overlevering bezaten zij ook de volledige Wet. Zelfs de profeten hadden niet de volledige Wet van God gekregen. Ook de profeten hadden niet de volle kennis. Ze bestudeerden de Wet, ze interpreteerden die (net als de Farizeeën) op hun eigen manier. Veel wetenschappers gaan er ook vanuit dat de Essenen degenen waren die de Dode Zee Rollen geschreven hebben (1947 Qumran).

De Essenen leefden in gesloten gemeenschappen. Een soort van kloosters, alwaar ze zich bezighielden met hun werkzaamheden. Vroeger dacht men dat het slechts om mannen ging, maar tegenwoordig wordt aangenomen dat in de gemeenschap ook vrouwen leefden. Het was dus geen celibatair leven.

De reden waarom zij zich afzonderden van het gewone leven was zeer simpel. Het stadsleven was te corrupt. De Hellenisten en de wereldse Sadduceeën deden geweld aan God door hun levensstijl. Het leven in een stad was tot goddeloos tot op het bot. Zie het als een vorm van Sodom en Gomorra.